

Valsts kanceleja

NEVALSTISKO ORGANIZĀCIJU UN MINISTRU KABINETA
SADARBĪBAS MEMORANDA ĪSTENOŠANAS PADOME

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520, tālr. 67082949, e-pasts nvo@mk.gov.lv, www.mk.gov.lv

5.3.2/6

**Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda
īstenošanas padomes sēdes protokols**

Protokols Nr. 6

2022. gada 31. augusts

Rīgā, Brīvības bulvārī 36, Ministru kabineta Zaļajā zālē un attālināti Webex platformā

Sēdi vada:

Jānis Citskovskis – Memoranda padomes vadītājs, Valsts kancelejas direktors

Sēdē piedalās padomes locekļi un to pārstāvji:

1. Mihails Papsujevičs – Tieslietu ministrijas valsts sekretārs (piedalās attālināti)
2. Ingus Alliks – Labklājības ministrijas valsts sekretārs (piedalās attālināti)
3. Baiba Bāne – Finanšu ministrijas valsts sekretāre (piedalās attālināti)
4. Edvīns Balševics – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas valsts sekretārs
5. Dace Vilsone – Kultūras ministrijas valsts sekretāre
6. Kristīne Zonberga – Memoranda padomes vadītāja vietniece, biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" direktore
7. Āris Ādlers – biedrības "Alianse Pārnozāriskai Ilgtspējīgai attīstībai" prezidents
8. Agnija Jansone – biedrības "Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija" pārstāve
9. Agnese Frīdenberga – biedrības "Sabiedriskās politikas centrs "Providus"" pārstāve
10. Andris Gobiņš – biedrības "Eiropas kustība Latvijā" prezidents
11. Elīza Brūklēna – biedrības "Latvijas Jaunatnes padome" pārstāve
12. Inese Vaivare – biedrības "Latvijas platforma attīstības sadarbībai" direktore

Citi sēdes dalībnieki:

Arturs Krišjānis Kariņš – Ministru prezidents

Evika Siliņa – Ministru prezidenta parlamentārā sekretāre

Inese Kuške – Valsts kanceleja

Inita Pauloviča – Valsts kanceleja

Piedalās attālināti:

Jānis Patmalnieks – Ministru prezidenta birojs

Hosams Abu Meri – Ministru prezidenta birojs

Agnese Rācene-Krūmiņa – Tieslietu ministrija

Agita Hauka – biedrība "Latvijas Zemnieku federācija"

Ainārs Bajinskis – biedrība "Lāčplēsis dejo"

Viesturs Ūlis – biedrība "Latvijas Zivsaimnieku Asociācija"

Maris Klismets – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Ilze Trušinska – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Zane Berķe – Valsts kanceleja
 Elīna Mīlā – Valsts kanceleja
 Dace Balode – Valsts kanceleja
 Aira Priedīte – biedrība "Eiropas Latviešu apvienība"
 Malda Avramenko – biedrība "Sāre khetene"
 Zane Gemze – biedrība "Peldēt droši"
 Anda Grīnfeldē – arodbiedrību apvienība "Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība"
 Dace Helmane – biedrība "Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūts"
 Evija Strupiņa – biedrība "Gribu palīdzēt bēgļiem"
 Agnese Lāce – biedrība "Gribu palīdzēt bēgļiem"
 Santa Laimiņa – biedrība "Skalbes"
 Pauls Rēvelis – biedrība "Latvijas Mežu sertifikācijas padome"
 Guntis Gūtmanis – biedrība "Lauksaimniecības organizāciju sadarbības padome"
 Jeļena Šaicāne – Kultūras ministrija
 Zaiga Oborenko – biedrība "Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmija"
 Rihards Bunka – biedrība "Latvijas juristu apvienība"
 Kirils Gončarovs – biedrība "Ēku saglabāšanas un energotaupības birojs"

Protokolē:

Zane Legzdiņa-Joja – Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta Valsts pārvaldes attīstības nodaļas konsultante sabiedrības līdzdalības jautājumos

Sēdi sāk plkst. 11.02

Sēdes darba kārtība:

	Jautājums	Ziņo/Uzaicinātie
1.	31.08.2022. sēdes darba kārtības apstiprināšana	Jānis Citskovskis Memoranda padomes vadītājs, Valsts kancelejas direktors
2.	Jaunu nevalstisko organizāciju pievienošanās Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memorandam	Jānis Citskovskis Memoranda padomes vadītājs, Valsts kancelejas direktors
3.	Saruna ar Ministru prezidentu K. Kariņu aktuālītātēm nevalstisko organizāciju sadarbībā ar valsts pārvaldi	Kristīne Zonberga Memoranda padomes vadītāja vietniece, biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" direktore Jānis Citskovskis Memoranda padomes vadītājs, Valsts kancelejas direktors Arturs Krišjānis Kariņš Ministru prezidents
4.	Dažādi: nākamās sēdes norises laiks un darba kārtība	Jānis Citskovskis Memoranda padomes vadītājs, Valsts kancelejas direktors

1. jautājums

31.08.2022. sēdes darba kārtības apstiprināšana

Ziņo: J. Citskovskis

Nolemts:

Apstiprināt 31.08.2022. sēdes darba kārtību.

2. jautājums

Jaunu nevalstisko organizāciju pievienošanās Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memorandam

Ziņo: J. Citkovskis

Nolemts:

Ar pievienošanos Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memorandam sveikt 19 biedrības un nodibinājumus.

Nevalstisko organizāciju, kuras pievienojas Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memorandam 2022.gada 31.augustā, saraksts pieejams Ministru kabineta tīmekļvietnē - <https://www.mk.gov.lv/lv/jaunums/nvo-un-mk-sadarbibas-istenosanas-memorandam-pievienojas-19-jaunas-organizacijas>.

3. jautājums

Ziņo: K. Zonberga, J. Citkovskis,

Izsakās: A. Frīdenberga, A. Jansone, A. Gobiņš, A.K. Kariņš, H.A. Meri, B. Ziemeļe, I. Vaivare, E. Siliņa, Ā. Ādleris

K. Zonberga iepazīstina ar pilsoniskās sabiedrības organizāciju dažādajām lomām un atbalstu publiskās pārvaldes darbam, uzsver interešu pārstāvniecības nozīmību. Norāda, ka nevaldības organizācijas nereti strādā ar dažādam sabiedrības grupām, tostarp tādām, kas pakļautas diskriminācijai noteiktu faktoru dēļ. Informē par nevaldības organizācijas iesaisti lēmumu pieņemšanas procesā, uzsverot, ka pētot šo jautājumu, gūta pārlicība, ka iesaistās vairāk organizāciju nekā nereti izskatās. Vērš uzmanību, ka jāuzlabo savstarpējā uzticēšanās starp valsts pārvaldi un nevaldības organizācijām, tādējādi ļaujot abām pusēm sasniegt savus mērķus. Biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" veiktā izpēte liecina, ka lēmumu pieņemšanas procesā visbiežāk piedalās biznesa intereses pārstāvošas organizācijas, attiecīgi būtu jāstiprina pilsoniskais dialogs. Dati liecina, ka iedzīvotāji netic, ka spēj ietekmēt valdības lēmumus. Aicina, pirmkārt, uzsākt politisko dialogu par pilsoniskā dialoga stiprināšanu praksē un tiesiskajā regulējumā un stiprināt Memoranda padomes darbu, vienlaikus arī nodrošinot jēgpilnas sabiedrības iespējas lēmumu pieņemšanas procesā; otrkārt, noteikt atbildību (politiskajā un ierēdniecības līmenī) par pilsoniskās sabiedrības attīstību, norādot, ka krīzes posmos nevaldības organizāciju interešu pārstāvība palika novārtā; treškārt, rast ilgtspējīgu finansējumu nevaldības organizāciju darbības atbalstam.

A. Frīdenberga uzsver nevaldības organizāciju atbalstu valstij daudzos jautājumos gan politiku izstrādes, gan īstenošanas procesā, piemēram, sociālās uzņēmējdarbības attīstība, līdzdalīgā budžeta ieviešana pašvaldībās u. c.

A. Jansone uzsver brīvprātīgā darba nozīmību un norāda, ka jāturpina aktivitātes brīvprātīgā darba atbalstam, pateicas par piešķirto valsts finansējumu. Tāpat uzsver, ka darbam ar jaunatni ir jābūt mērķtiecīgam un pārdomāti plānotam, lai gūtu nepieciešamo atdevi ilgtermiņā.

A. Gobiņš pauž nepieciešamību veidot stiprāku pilsonisko dialogu un turpināt Eiropas vērtību iedzīvināšanu, lai Latvijas balss Eiropā kļūtu stiprāka, tādējādi Latvijas iedzīvotājiem sniedzot plašākas iespējas, kvalitatīvākus lēmumus.

J. Citkovskis informē par Valsts kancelejas plānotajiem risinājumiem tuvākajā laikā pilsoniskās sabiedrības un nevaldības organizāciju attīstībai, kā piemēram, diskusijas organizēšana un

ietvardokumenta par pilsonisko līdzdalību izstrāde, sadarbības partneru definēšana, mācības un pieredzes apmaiņas pasākumiem valsts pārvaldē nodarbinātajiem.

A.K. Kariņš norāda, ka krīzes situācija turpinās un nebeidzas, ietekme uz ekonomiku vēl būs ļoti jūtama. Saredz vairākus jautājumus diskusijai: kā nevaldības organizācijām saturiski ietekmēt lēmumu pieņemšanu, kā reāli palīdzēt konkrētos gadījumos un kā nodrošināt finansējumu nevaldības organizāciju veiktā darba apmaksai. Pauž, ka valdībai visvieglāk runāt ir ar indivīdu, kas pārstāv pēc iespējas daudz pilsoņus, salīdzinot ar Nacionālās Trīspusējās sadarbības padomes darbu, kuras formātā valdībai ir viegli runāt ar uzņēmējiem, arodbiedrībām, arī pašvaldībām. Norāda uz Memoranda padomes locekļu dažādību un plašāku pārstāvniecību, kas sarežģī iespējas atrast kopsaucēju, uzsverot, ka nevalstiskais sektors ir daudzšķautņains, katram jāmeklē iespēja runāt ar nozares ministriju. Valdība atkal un atkal ir finansējusi nevalstisko sektoru, jo tas ir izrādījies efektīvi. Piedāvā, ka viens no risinājumiem būtu, ka Memoranda padomes ietvaros varētu organizēt regulāru nozaru ministru dalību sēdēs, dodot iespēju uzzināt reālās vajadzības. Vērtē, ka pilsoniskie aktīvisti un organizācijas pierādījušas spēju piedāvāt piemērotus risinājumus, kurus valsts pārvalde var izmantot. Uzskata, ka nevaldības organizāciju finansēšanā taisnīgākais veids būtu, ka pilsoņi strukturētā veidā var atbalstīt sev simpatizējošās biedrības, ļaujot daļu no ienākuma nodokļa novirzīt kādai biedrībai, attiecīgi parādot, kādus jautājumus pilsoņi uzskata par nozīmīgiem. Apzinās arī problemātiku saistībā ar ziedošanu nevaldības organizācijām, kas gan ir iepriekš pieņemti lēmumi.

H. Abu Meri uzsver, ka Memoranda padomei ir jābūt klāt lēmumu pieņemšanas procesos un ka valsts pārvaldes darbs ar nevaldības organizācijām prasa resursus, kas būtu jārisina politiski.

B. Ziemeles uzsver, ka pacientu ar noteiktām diagnozēm pārstāvībā daudz kas ir mainījies uz labo pusi, tomēr joprojām nenovērtēts potenciāls pajautāt cilvēkiem, ko viņi vēlas un kas ir vajadzīgs, norādot, ka šāda pieeja attiecināma uz jebkuru jomu.

I. Vaivare norāda, ka pēdējo gadu ciešā sadarbībā ir skaidrs kopsaucējs, ko vajadzētu darīt: noteikt politiski atbildīgo amatpersonu par pilsoniskās sabiedrības attīstību, nevaldības organizācijām ir jābūt vietai pie katra galda, kā arī ir skaidrs, ka pilsoniskai sabiedrībai ir jāaug visu laiku, tomēr trūkst atbalsta tiem, kas jau ir izauguši (gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī).

K. Zonberga nofiksē turpmākos soļus: jāuzsāk sarunas par pilsonisko dialogu, praktiski jāievieš Memoranda padomes pilnveidotais modelis, aicina Memoranda padomi iesaistīt valdības deklarācijas izstrādes procesā. Tāpat jānodrošina diskusija par iesaisti budžeta procesā, jādefinē kādi resursi jau ir pieejami, jāizvērs diskusija par potenciālajiem jaunajiem resursiem. Un jāatsāk diskusija par atbildīgo personu par pilsonisko sabiedrību.

A.K. Kariņš norāda, ka kā Ministru prezidents apzinās, cik nozīmīgs šķērslis ir neelastīga valdības struktūra, attiecīgi jāievieš elastība, pārnozaru sadarbība, nepalielinot ierēdņu skaitu, vienlaikus saliekot kopā kompetences kā piemēram, integrācijas lietas, bērnu lietas, klimata un enerģētikas politika, lai atrisinātu nozīmīgākās problemātikas.

A. Jansone lūdz risinājumu, lai biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse" tiktu atzīts kā pilsoniskās sabiedrības intereses pārstāvis sarunās ar valsts pārvaldi.

Ā. Ādleris aktualizē lauku reģionu nevaldības organizāciju intereses un Latvijas dalību Eiropas Lauku pakta izstrādes procesā.

E. Siliņa uzsver, ka nevaldības organizācijām nav jācieš no valdības labvēlības, tāpēc ir Ministru prezidenta piedāvājums par paplašināto Memoranda padomes formātu ar nozaru ministru iesaisti.

A. Frīdenberga uzsver, ka papildus līdzekļus neprasa valsts pārvaldes izglītošana par pilsonisko sabiedrību, ko būtu lietderīgi īstenot, lai nepieļautu tādus piemērus kā darbojas, piemēram, Būvniecības padome, kurā ir tikai nozare, tomēr būtu jābūt arī pārstāvjiem no vides aizsardzības, personām ar invaliditāti.

K. Zonberga uzsver, ka ikdienā notiekošais darbs ir nozīmīgs, lai sagatavotu jautājumus izskatīšanai sēdēs, attiecīgi šāda pieeja būtu ieviešama arī attiecībā uz Memoranda padomes sēdēm.

Nolemts:

Pieņemts zināšanai visu pušu sniegto informāciju.

Biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" direktores K. Zonbergas un Valsts kancelejas direktora J. Citskovska prezentācijas pieejamas Ministru kabineta tīmekļvietnē - <https://www.mk.gov.lv/lv/media/14055/download> un <https://www.mk.gov.lv/lv/media/14057/download>.

6. Dažādi

Ziņo: J. Citskovskis
Izsakās: K. Zonberga

Izskatāmie jautājumi:

- nākamās sēdes norises laiks un darba kārtība.

Nolemts:

Nākamā Memoranda padomes sēde plānota 2022. gada 28. septembrī plkst. 11.00-13.00, tās darba kārtībā plānoti ar Eiropas Savienības mēroga aktualitātēm saistītie jautājumi.

Sēdi slēdz: plkst. 12.47

Sēdes audio ieraksts pieejams Ministru kabineta *Youtube* kontā:
<https://youtu.be/ZWhv4MBar1I>.

Sēdi vadīja:

Memoranda padomes vadītājs,
Valsts kancelejas direktors

(paraksts*) J. Citskovskis

Sēdi protokolēja:

Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas
departamenta konsultante sabiedrības
līdzdalības jautājumos

(paraksts*) Z. Legzdiņa-Joja

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu